

Synopsis van de Bijbel: Zacharia

door: J.N. Darby

Zacharia

Zacharia behandelt meer dan één van de twee andere profeten die na de ballingschap profeteerden, de heidense koninkrijken onder hun juk waren de joden geplaatst, en de vestiging, in al zijn volmaaktheid, van het systeem van heerlijkheid dat de aanwezigheid van de Messias zou kenmerken en vergezellen. Maar ook de verwerping van die Messias door het overblijfsel dat uit de ballingschap was teruggekeerd. Verder de toestand van ellende en ongeloof, waarin het volk zou worden achtergelaten en dat op den duur hen openlijk zou karakteriseren. Ten slotte, de laatste aanvallen van de vijanden van Jahweh op Israël en vooral die tegen Jeruzalem gericht.

Hij kondigt de vernietiging van deze vijanden aan door het oordeel van God, en de heerlijkheid en toestand van heiligheid, die het volk zou deelachtig worden na hun verlossing door de arm van Jahweh, die vanaf die tijd zou regeren en verheerlijkt worden op de gehele aarde. Het is de complete geschiedenis van Israël, en van de volken in verbinding met Israël, vanaf de ballingschap tot het einde, voor zover het Jeruzalem betreft, daar haar herstel de profeet speciaal bezig houdt. Zoals het *huis* het hoofdonderwerp in Haggai was, is Jeruzalem het middelpunt der beschouwingen in Zacharia; ofschoon in de loop der profetische voorzeggingen de tempel, en nog meer de Messias, de voornaamste plaats innemen.

De datum van de profetie van Zacharia is bijna dezelfde, als die van de profetieën van Haggai. Behalve die in de inleiding, zijn er twee in Zacharia tegen vier in Haggai. De eerste datum in Zacharia is maar ongeveer twee maanden vóór de laatste twee in Haggai, die op dezelfde dag vielen. Ten tijde van de tweede profetie van Zacharia in hoofdstuk 7 was de gehele bouw van de tempel nog niet gereed, maar hij was toch zover gevorderd, dat hij kon dienen als plaats van aanbedding, al was dan de inwijding nog niet gevierd.

Hoofdstuk 1

De Geest van God begint met een vermaning. Die vermaning is gegrond op feiten uit hun geschiedenis, die spraken van de wijze waarop het woord door de profeten gesproken, invloed op hen had gehad.

Het misnoegen van Jahweh, waarvoor de profeten niet in gebreke gebleven waren het volk te waarschuwen, had zijn vruchten gedragen. Maar God nam nu kennis van de toestand van de volken, aan wie Hij de macht had toevertrouwd en die zelf een tijd van stille rust genietende, zich niets aantrokken van de ellende en het verval van Gods volk.

Maar Jahweh zorgt voor hen. Die stille gerustheid onder de heidenen mishaaide Hem ten zeerste en Hij is vervuld met jaloezie over Jeruzalem. Hij is tot Jeruzalem wedergekeerd met barmhartigheden, en voorspoed en overvloed zullen het deel van Zijn volk zijn. Wij willen hier de opmerking maken, dat het oordeel over Babel dat reeds voltrokken was, in beginsel het oordeel over de verdrukker onder de volken is, het hoofd van het wereldrijk van het beeld (Dan. 2); en dat de belofte van zegen vooruit ziet naar datgene wat het deel van Jeruzalem zal zijn, als de verdrukker definitief vernietigd is.

Voor het oog van de Geest bestonden er drie koninkrijken. De wereld was in rust en had vrede onder het gezag van het tweede rijk van de oorspronkelijke vier, en dus het eerste van deze drie. Een paard is het symbool van goddelijke energie in de regering van deze aarde, en hier in de wereldrijken die Nebukadnezar opvolgden. Er wordt hier van drie paarden gesproken, behalve dat, staande tussen de mirten. Maar zij hebben meer het karakter van de onder de Voorzienigheid van God werkende geesten van die rijken dan van die koninkrijken zelf. Het eerste der drie paarden heeft dezelfde kleur als dat van de man, die onder de mirten stond (misschien omdat Darius en de Perzen Gods volk bevrijd en begunstigd hadden, evenals de Heer Jezus Zelf eenmaal doen zal, in de grootheid van Zijn macht).

Het belangrijke in dit eerste deel van de profetie is dus: het reeds voltrokken oordeel, toont de kracht aan van het woord van Jahweh; God's terugkeer tot Jeruzalem met barmhartigheid en vertroosting; met innerlijke jaloezie bewogen over haar en ten zeerste ontevreden over de volken die in stille gerustheid de tegenwoordige geruïneerde toestand van de stad konden aanschouwen.

Het gezicht overziet al wat de wereldrijken der volken gedaan hebben en laat zien, dat alles onderworpen is

aan God' s voorzienige regering. Om Zijns volks wil neemt Hij van alles kennis en, vooruitziende naar het einde van deze tijden der volken. Hij maakt bekend, dat Hij het voornemen heeft Zijn uitverkoren en geliefde stad met voorspoed te zegenen. Merk op, dat Juda zich intussen voorlopig reeds, mocht verheugen in het voorrecht dat hun eigen eredienst hersteld was, dat zij in een positie was gebracht waarin zij bereid kon zijn te zijner tijd de Messias te ontvangen, ter voltooiing van God's voornemen en plannen.

Het gezicht aan het eind van het hoofdstuk omvat al de wereldrijken, die met Juda en Jeruzalem in verbinding zullen geweest zijn en hen tot aan hun volkomen bevrijding zullen onderdrukt hebben. De horens schijnen machten voor te stellen en de smeden, de instrumenten die God gebruikte om ze te vernietigen. We mogen opmerken, dat Israël in vers 19 wordt ingesloten, naar het mij toeschijnt als deel van het geheel, maar zonder dat in bijzonderheden getreden wordt. Daar Nineve onder het juk van Babel was en Israël onderworpen aan het wereldrijk, zien wij ze hier dus allen in deze profetie tezamen gebracht.

Hoofdstuk 2

Vanaf hoofdstuk 2 tot het eind van hoofdstuk 6 spreekt de Heilige Geest over de omstandigheden, de beginselen en de gevolgen van het herstel van Jeruzalem en van het huis; maar wijst ook op het oordeel over dat, wat boos en verdorven was. Elk hoofdstuk heeft zijn eigen bepaalde onderwerp, - gezichten, los van elkaar, terwijl zij toch een deel van het geheel vormen. De onmiddellijke verantwoordelijkheid, waarvan hun zegen afhankelijk was, en de vrijmachtige genade die de zekerheid was, dat het alles volbracht zou worden, worden beide, ieder op hun eigen plaats, getoond.

Het herstel van Jeruzalem wordt in hoofdstuk 2 op een zeer bijzondere wijze beschreven, die veel licht werpt op het verband waarop reeds gewezen is, tussen de terugkeer uit de Babylonische ballingschap bewerkt door Kores de dienstknecht, de rechtvaardige man uit het oosten, en de komende verlossing door de verschijning van de Messias. In de eerste plaats wordt het volle en complete herstel van Jeruzalem aangekondigd, terwijl Jahweh-Zelf haar rondom tot een beveiliging zal zijn. Haar inwoners zullen in vrede en voorspoed leven en Jahweh, haar heerlijkheid, in haar midden wonen. Wij kunnen gemakkelijk begrijpen, wat een bemoediging zo'n belofte en die innige belangstelling van Jahweh voor het volk voor hen moet geweest zijn, in de toestand waarin zij zich toen bevonden, zelfs al gold het hier een belofte voor de toekomst.

Jahweh roept het volk toe en gebiedt hen het Noorderland te ontvliden. (een uitdrukking, voor Chaldea gebruikt), want zij waren verstrooid naar de vier windstreken. Het werkelijke oordeel over Lo-Ammi was de Babylonische ballingschap, terwijl de

terugkeer, nadat het oordeel over Babel voltrok,ken was, een onderpand was van een betere verlossing van dat wat, in de laatste dagen, Babel zal voorstellen.

Sion is uit haar ballingschap in Babel bevrijd. Maar hoewel dit tot op zekere hoogte de bevrijding door Kores was, deze bevrijding was in geen geval de volledige vervulling van Gods plannen. Zij waren voortdurend (en zijn nog) onderworpen aan het heidense beeld en opschrift. En in de toekomst zullen de Joden opnieuw, maar dan op een bijzondere wijze, onderworpen zijn aan dat wat het karakter van Babel zal dragen, en daarvan verlost worden. Maar dat zal zijn in die tijd, dat Jahweh Zich zal openbaren in een heerlijkheid die geen tegenstand zal dulden tegen Zijn wil. *Na de heerlijkheid* zal Hij tot de volken zenden, die Israël beroofd hebben. De heerlijkheid van Jahweh zal verschijnen en de vijanden van Zijn volk zullen geoordeeld worden. Want hij die Israël, Jahweh's geliefde volk, aanraakte zal een oordeel over zichzelf brengen in datgene wat het liefste en kostbaarste voor hem is. Het oordeel over de volken zal het bewijs zijn, dat het Gods Woord was, wat tot Israël gesproken is.

De dochter van Sion wordt opgeroepen te zingen en verblijd te zijn, want Jahweh zal in het midden van haar wonen. Vele volken zullen komen en in die dag de Here toegevoegd worden en Hem tot een volk zijn; en Hij zal in het midden van Israël wonen. En dan zal het profetische woord, waarvan de volvoering zo lang op zich heeft laten wachten, dat het een nachtelijke droom leek te zijn, een waarheid voor Israël blijken door zijn volkomen vervulling. Jahweh zal Juda erven als Zijn deel in het heilige land en opnieuw Jeruzalem verkiezen.

Ernstige tijd! Laat dan alle vlees zwijgen! Want Jahweh is ontwaakt uit Zijn heilige woning, teneinde alles te volbrengen naar het welbehagen van Zijn wil.

We zien, dat, wat een bemoediging dit alles in die tijd ook was voor de Joden, de Geest het oog richt naar de tijd van het einde, en naar de openbaring van de heerlijkheid van Jahweh en de zegening van Jeruzalem en de gehele aarde. Al was de historische terugkeer uit Babel achter de rug, de ware verlossing van Sion lag nog in de toekomst. Alle vlees zou de komst van Jahweh erkennen en er zouden oordelen plaats hebben na de heerlijkheid.

Maar opdat Jeruzalem, het middelpunt van Gods handelingen met Israël, op zo'n wijze hersteld zou worden dat Zijn zegeningen er op kunnen rusten, is meer nodig dan alleen de openbaring van Gods almacht. Het volk was schuldig en verontreinigd. Hoe zouden zij in Gods tegenwoordigheid gebracht en met heerlijkheid bekleed kunnen worden in zo'n toestand? Toch was het noodzakelijk, dat zij zich daar bevonden, om gezegend te kunnen worden. Bovendien is dit de geschiedenis van elke zondaar. Van deze kwestie nu, zo belangrijk, zo fundamenteel, vinden wij de oplossing in hoofdstuk 3.

Hoofdstuk 3

Jozua, de hogepriester, die het volk vertegenwoordigt, (niet als voorspraak, maar als voor hen antwoordende) staat voor het aangezicht van Jahweh, - de Engel Zijns aangezichts - dat is voor God, zoals Hij Zich in Israël had geopenbaard, sinds hun vertrek van de berg Horeb. Satan, die steeds tracht de zegen van Gods volk te verhinderen, staat aan Jozua's rechterhand om hem te weerstaan. Wat is hier tegenin te brengen? Jozua was daar niet toe in staat, daar hij met vuile klederen was bekleed. Maar Jahweh neemt persoonlijk de zaak op voor de Zijnen, evenals in het geval met Bileam, hoewel zij dit zelf niet weten, en treedt met goddelijk gezag tegen de vijand op. Jahweh had Jeruzalem verkoren - Hij had het volk als een vuurbrand uit het vuur gerukt; - en het was de begeerte van satan hen opnieuw daarin te werpen. De wil van Jahweh was hen te verlossen, hoe schuldig en verontreinigd zij ook waren. Maar ze waren onrein en deze onreinheid was onverdraaglijk voor God. Maar God handelde in genade; en daar het noodzakelijk was, dat de zonde werd weggedaan, als onduldbaar in Zijn ogen, neemt Hij de zonde weg maar niet de zondaar. Hij maakt dat de zonde voor Hem verdwijnt. Hij neemt ze weg, en, terwijl Hij Jozua met nieuwe klederen laat bekleden, door God Zelf in overeenstemming met de goddelijke volmaaktheid gewrocht, wordt Jozua tevens met het priesterambt voor God bekleed. Dit zal de toekomstige positie van Israël in gerechtigheid en in de dienst van God zijn. Een volk van priesters, door God Zelf met gerechtigheid bekleed. Wij bezitten dit nu al in een hogere en hemelse wijze.

In vers 7 zien wij Jozua, als de vertegenwoordiger van het volk, voor die tijd onder verantwoordelijkheid gesteld. Als hij getrouw was, zou hij een plaats hebben in de tegenwoordigheid van Jahweh der heerscharen. Vers 8 beschouwt hem als een type van Christus, Die in de zegen die in de laatste dagen volledig zal zijn gemaakt het volk van priesters met zich zal verbinden. De hoeksteen, die voor de ogen van Jozua gelegd was, was slechts een zwak beeld van de ware steen, het onwrikbare fundament van al de zegeningen van Israël en van Gods regering op aarde. Jahweh Zelf duidt zijn ware karakter aan. Hij zal Jahweh's denkbeelden en inzichten weergeven, die Hem in Zijn regering zullen leiden. Hij zal het zegel hebben, of, beter gezegd, Hij zal het zegel zijn van God. De ongerechtigheid van de aarde zal voor goed op één dag een einde nemen, door de volkomen, beslissende en krachtige daad van God. Ook zal de volmaakte wijsheid van God in deze steen gezien worden, want de zeven ogen zullen in hem zijn.

Ik wil bij deze laatste uitdrukking een korte gedachte voegen. In 2 Kronieken 16 vinden wij de ogen des Heren voorgesteld, als de ganse aarde doorlopende, om Zich sterk te bewijzen aan degenen welke hart volkomen is voor Hem. Dit is Gods trouw in Zijn kennisneming van alle dingen in Zijn regeringswegen. In Zacharia vinden wij de ogen, op de steen die in Sion gelegd is. Daar is de zetel van die regering gevestigd,

die allerwegen alle dingen ziet. In vers 10 van het volgende hoofdstuk, wordt van deze ogen die de gehele aarde doorlopen en alle dingen waarnemen gezegd, dat zij zich verblijden zullen, wanneer zij het paslood zien in de hand van Zerubbabel; dat wil zeggen, dat het huis dat Jahweh Zich ter woning bestemd heeft, geheel voltooid is. In dit geval zien wij ze niet als gevestigd in de regeringszetel over deze aarde, maar in hun karakter van een algemeen en werkzaam toezicht, en in deze voorzienige werkzaamheid die niet zal rusten voor Jahweh's raadsbesluiten van genade ten opzichte van Jeruzalem zullen vervuld zijn; en dan zullen zij zich verblijden. De werkzame wijsheid der voorzienigheid vindt dan zijn hoogste genot in de volkomen vervulling van de onveranderlijke plannen: van Gods wil.

Ten slotte zien we deze ogen opnieuw in Openbaring 5, in het Lam verhoogd aan Gods rechterhand, gereed om bezit van de aarde te nemen als zijn erfdeel. Hier zijn het de zeven Geesten van God, die uitgezonden zijn over de gehele aarde; want de regering is in handen van het Lam, hoewel Hij deze nog niet heeft uitgeoefend op de aarde, welke Hij op het punt staat in bezit te nemen.

Keren we nu tot ons hoofdstuk terug. Als de zetel van Jahweh's volmaakte regering voor goed in Jeruzalem gevestigd is en de ongerechtigheid uit het land van Israël is weggedaan, dan zal daar volkomen vrede heersen. Ieder zal zich in de vrede van zijn naaste verblijden, en in zijn hart naastenliefde koesteren voor al de anderen. De Vredevorst zal daar regeren.

Dit alles hangt af van het inbrengen van Christus als de Spruit. Hier wordt Hij nog niet als Koning gezien. Het is Zijn persoon die voorgesteld wordt en het resultaat van Zijn tussenkomst. Het is goed op te merken, dat het Woord niet eerder melding maakt van het wegnemen der ongerechtigheid, dan nadat door het geloof in Christus het resultaat van Zijn werk is toegepast. Het geloof in Christus zal bij Israël het resultaat zijn van het Hem zien bij Zijn verschijning. Van te voren zal Jahweh hun harten al tot Zich trekken, zoals indertijd bij het overblijfsel door de prediking van Johannes de Doper. Maar de vrede die hen toe zal stromen als gevolg van het wegnemen der ongerechtigheid, en de blijdschap van een volkomen verlossing, zullen zij eerst later ervaren. Dan zullen zij zingen: "Want een Zoon is ons geboren".

Hoofdstuk 4

Hierna wordt Zacharia als het ware opgewekt door God, om de gehele volmaakte orde te zien, van al wat Hij tot stand zou brengen. Opnieuw is het bewezen genade van het heden, die de gelegenheid schept Gods plannen voor de verre toekomst te ontvouwen. De profeet ziet dat, wat de drager van het goddelijk licht voor deze aarde zou zijn, in al zijn volmaaktheid opgericht.

De kandelaar was één geheel, maar hij had zeven lampen. Het was eenheid in al de volmaaktheid van een geestelijke coördinatie of rangschikking - volmaakte

eenheid en in die eenheid een volmaakte ontwikkeling of ontplooiing. Elk ding was op zijn rechte plaats als deel van het geheel, en als een middel tot de dienst gereed; en de beide bronnen van geestelijke genade, die het licht moesten voeden, waren elk aan een zijde geplaatst om het licht dat voor Jahweh schijnen zou, te onderhouden. Deze beide spreken, naar Het mij toeschijnt, van het koningschap en het priesterschap van Christus, die door kracht en geestelijke genade het volmaakte licht van de Goddelijke orde onder de Joden moeten handhaven. Het was een goddelijk werk; de pijpen waren van goud. Dat wat toegediend werd, was de genade van de Geest, de olie die het getuigenis moest voeden, onderhouden in deze volmaakte orde. Maar eerst wordt Israël voor de tijd van het uitspreken der profetie, door de Geest in een zeer bepaalde positie geplaatst.

De tijd was nog niet aangebroken om uiterlijke kracht uit te oefenen, noch voor Jahweh voor de openbaring van Zijn macht, en vestiging van Zijn heerlijkheid, en van Zijn dienst der aanbedding te midden van Zijn volk. Het was de werking van Zijn Geest in het overblijfsel van Israël, als zij maar wilden luisteren, om hen weer met hun hart met God in verbinding te brengen en tot een aanbedding, die Hem welbehaaglijk zou zijn, wanneer dit - hoewel onvolkomen, zoals ze noodzakelijk moest zijn, daar het volk nog niet door de macht van God als volk hersteld, maar nog steeds in ballingschap was - een aanbedding van God in geest en in waarheid zijn zou, in overeenstemming met de zegeningen, die Hij het volk geschonken had.

Terzelfder tijd was Gods voorzienigheid werkzaam in de uiterlijke omstandigheden, om alles tot stand te brengen wat noodzakelijk was om de betrekking met Hem in stand te houden, en voor alles, wat Gods genade, na hun afval en hun latere bevrijding en terugkeer uit Babel, door Zijn bemiddeling en voorzienigheid voor Israël bereid had. De zeven ogen die de ganse aarde doorlopen, zouden met blijdschap zien, dat het huis waarin het herstelde overblijfsel weer met hun God in verbinding gekomen was, door de handen van Zerubbabel voltooid was.

Hier vinden we de positie van het volk en de dubbele orde van zaken, waar de profetie ons oog op richt duidelijk omschreven. De huidige toestand was die van een verhouding tot God, door de vrijmachtige werking van Zijn Geest tot stand gebracht, waardoor hun eredienst Hem welgevallig kon zijn, daar Zijn Geest in het midden van het herstelde overblijfsel weer Zijn plaats had ingenomen, terwijl Gods voorzienige almacht hun de zekerheid gaf van Zijn zegeningen. Maar er was nog geen sprake van een onmiddellijke regering van God. De regering bleef nog in de handen van de volken.

Dat, waar de profetie voor de toekomst het oog op richtte, was de volmaakte orde van zaken' die gevestigd zou worden in Jeruzalem, als de drager van het goddelijk licht op aarde, onderhouden door de dienst der beide olietakken, - het koningschap en het priesterschap - die voor de Heer der ganse aarde staan.

De God van Israël had Zijn troon in Jeruzalem gehad. De God des hemels had de heerschappij over de hele aarde in de handen van de heerser der volken gesteld. Maar nu zal de Heer der ganse aarde een aardse orde van zaken, in overeenstemming met Zijn wil, in Jeruzalem tot stand brengen, en daar een goddelijk licht in Zijn tegenwoordigheid in stand houden door een koninklijk priesterdom.

Hoofdstuk 5

Hoofdstuk 5 toont ons de andere zijde van het beeld n.l. het oordeel over de bozen in Israël, in de laatste dagen. De profeet ziet een grote rol, die de vloek over de goddelozen bevat, over hen die zondigen tegen hun naaste en tegen de naam van Jahweh, om hen en hun huizen volkomen te vernietigen.

Maar dan wordt ook het volk, als een geheel, in zijn ware positie gezien. Dat wat zichzelf Jeruzalem, Israël en het volk van God noemde, behoorde volgens hun ware karakter tot Babel. God neemt hen op en plaatst hen naar de almacht van Zijn voorzienigheid op de ware grondslag, waar zij feitelijk thuis horen; er wordt een huis voor hen gebouwd in het land Sinear. Hun Babels karakter wordt door de plaats van het huis ten volle bewezen.

Hoofdstuk 6

In hoofdstuk 6 wordt ons Gods regering getoond in de vier koninkrijken, maar niet als een directe regering van God, en evenmin als een regering die alleen menselijk was. We hebben in de persoon van Nebukadnezar, waar de macht in handen van een mens gegeven was, gezien dat deze daarin gefaald had. Maar het was Gods wil niet, de teugels van het bewind over de aarde onmiddellijk op te nemen, of de aarde over te laten aan de goddeloze wil des mensen, zonder een voorzienige rem, zonder enige regering. Hij bestuurt de aarde niet door direct in te grijpen teneinde het getuigenis van Zijn karakter en Zijn wegen te handhaven, maar door middel van werktuigen, die Hij gebruikt en waarvan het resultaat van hun werken naar Zijn wil is. Slechts Goddelijke wijsheid is hiertoe in staat, want Hij weet alle dingen en bestuurt alle dingen tot de volbrenging van Zijn plannen. Dit is de reden, waarom wij zoveel dingen zien die zedelijk compleet in strijd zijn met de regeringswegen van God en die toch slagen. Voor het ogenblik schijnbaar een chaos. Maar straks zal de uitkomst een meer diepe en bewonderenswaardige wijsheid voor onze verbaasde blikken ontvouwen, dan zelfs gezien werd in de tijd van Gods directe regering in Israël, hoe volmaakt die ook was te zijner tijd. Het is die alles omvattende voorzienigheid, die, in haar resultaten, alleen aan de eisen van Gods natuur voldoening kan schenken, terwijl inmiddels volledige vrijheid gelaten is aan de werkzame energie van de wil van de mens.

Deze door middelen uitgeoefende macht, door werktuigen die uit de onmiddellijke tegenwoordigheid van de Allerhoogste God voortkomen, wordt aangewend in verband met Zijn rechten over de gehele aarde. Dit is het karakter van God in de profetie van Zacharia. Het is ook het karakter van Zijn regering in onze tijd, dat is de tijd van de regering van de vier wereldrijken. Maar als Christus zal regeren, zal de regering weer direct in Zijn Persoon zijn en Jeruzalem het middelpunt van die regering.

Ik denk dat wat in het achtste vers beschreven wordt, op het oordeel ziet dat over Babel voltrokken wordt. Wij weten dat Chaldea altijd het land ten noorden van Israël was. De geesten, door God gebruikt, hebben dáár Zijn wil volbracht. Het zevende vers schijnt een verwijzing te zijn naar het Romeinse keizerrijk, omvattende zijn hele geschiedenis, vanaf zijn stichting tot de tegenwoordige tijd, en tevens het historisch karakter, dat het te allen tijde gekenmerkt heeft. De witte paarden stellen voor wat God door het Griekse wereldrijk gedaan heeft. De gevlekte en sterke paarden duiden, naar het schijnt, op een mengsel van Griekse en Romeinse machten. In elk geval hebben deze paarden een dubbel karakter, die later twee verschillende klassen worden, waarvan het laatste alleen het karakter van algemeenheid heeft, daar zij de gehele aarde doorkruisen. Ik twijfel niet, of al deze trotse werktuigen van Gods regering zullen in de laatste dagen opnieuw gezien worden als de machten die het oordeel uitoefenen, wanneer God zal beginnen Zijn rechten te doen gelden als de God van de gehele aarde. Misschien zal het aardrijkskundige Babel een uitzondering zijn, op grond van het meegedeelde in vers acht.

Het volle resultaat van alles wordt ons gegeven in de verzen 9-15, waar wij de Spruit zien, als geboren en opgroeiende in de plaats van Zijn aardse heerlijkheid, Jahweh's tempel bouwende, dragende de heerlijkheid, heersende op Zijn troon, een priester op Zijn troon, de ware Melchizedek die het genot van een volkomen vrede voor deze aarde in stand houdt de "raad des Vredes" met Jahweh. Deze raad des vredes zal blijvend stand houden tussen Jahweh en de Spruit. Vergelijk Psalm 85 en 87. Daarom zullen ze van verre komen om de tempel des Heren te bouwen. En de vervulling van de profetie zal het bewijs zijn van de waarheid van het getuigenis.

Opnieuw zien wij, hoe de beide bestanddelen van de profetie, de gebeurtenissen en Gods handelingen in de dagen van de profeet, als het ware aan één schakelen met de glorierijke omstandigheden van de laatste dagen. In de eerste plaats was het verval en de verwoesting van Babel al de voltrekking van het oordeel over de eerste onderdrukkers van Jeruzalem, die het in ballingschap hadden geleid. Het hele bestaande systeem was dus in beginsel veroordeeld, zoals in het Nieuwe Testament van de vijand gezegd wordt: "Nu is de overste dezer wereld buiten geworpen". En dan wordt de vervulling van de belofte verbonden aan de gehoorzaamheid van het overblijfsel

(vs. 15). Dit geldt ten opzichte van Israël tot het einde. (Zie Hand. 3 en ook Hebr. 3 en 4).

Maar intussen zal, onafhankelijk hiervan en op andere gronden, de volheid der volken inkomen. Aan het einde zal Israël, dat dan gehoorzaam zal zijn, (d.w.z. in feite het overblijfsel), niet meer verbonden met de orde van de gemeente, maar in verbinding met de belofte aan Israël voor deze aarde gegeven, de vervulling genieten van al deze beloften.

We willen hier opmerken, dat we in Zacharia (omdat Babel al geoordeeld is), niet de regering in handen van de mens gelegd zien, noch het zedelijk karakter van de wereldrijken in de vorm van een beeld of van dieren. We zien de regering van God, verborgen, voorzienig, toch een werkelijkheid, in verbinding met deze wereldrijken. Dit is een zeer belangrijk beginsel, willen wij een recht begrip hebben van het gehele systeem, vanaf de dagen van Nebukadnezar, en de terugkeer uit de ballingschap, tot het einde, wanneer Christus zal heersen in gerechtigheid. Met het einde van hoofdstuk 6 eindigt het eerste gedeelte van deze profetie.

Hoofdstuk 7-10

Het speciale onderwerp vanaf hoofdstuk 7 tot het einde van het boek, is de voorstelling van de Messias aan Israël, met al de gevolgen van Zijn verwerping. Dezelfde beginselen voor verantwoordelijkheid en zegeningen, die, zoals wij reeds gezien hebben, golden voor het overblijfsel na hun terugkeer uit Babel. worden hier opnieuw gevonden. De profetie begint met hen de onoprechtheid van hun weeklagen en verootmoediging gedurende de zeventig jaren van hun ballingschap in herinnering te brengen, en het voorbeeld dat hen gesteld is, door de verharding van het hart van het volk vóór het aanbreken van die droeve periode, die de oorzaak werd van hun verstrooiing onder al de volken, waardoor hun schone en geliefde land tot een verwoesting werd. Maar nu heeft Jahweh's liefde voor Sion, Zijn uitverkoren stad, Zijn jaloezie opgewekt en Zijn toorn tegen degenen die haar onderdrukten. Hij was tot Sion teruggekeerd en zij zal gezegend worden als een stad der waarheid, en de berg des Heren zal Zijn heilige berg zijn. Jeruzalem zal met een rijkdom van zegeningen overladen worden; haar straten zullen vol inwoners zijn en haar oude liederen zullen met veelheid der dagen gezegend worden. God zal Zijn volk terugbrengen uit al de landen, waarheen zij verdreven waren en in ballingschap. Vanaf de dag dat het volk tot God was wedergekeerd en het fundament van de tempel gelegd was, zouden Zijn zegeningen vloeien als een rivier, zoals vroeger ellende en oordeel dat gedaan hadden. Maar de Joden die teruggekeerd waren uit Babel, waren gesteld onder voorwaarden van waarheid en oprechtheid, wilden zij deze zegeningen genieten (8:16, 17).

Maar behalve dit alles verklaart Jahweh, - zonder voorwaarden te stellen - dat hun vastendagen voortaan vrolijke feesten zouden zijn en dat er mensen van alle

volken komen zouden, om Jahweh te Jeruzalem te aanbidden. Ze zouden het kleed van een joodse man vasthouden, wetende dat God met het volk was.

Hier zien wij dus de al aanwezige zedelijke gevolgen van ongehoorzaamheid, n.l. onoprechtheid en; hardheid des harten voorgesteld. Verder directe zegeningen door genade gegeven en het volk geschonken onder voorwaarde van een goddelijke wandel; zo'n volheid van zegeningen, als alleen de tegenwoordigheid van Jahweh in hun midden kon meebrengen. En tenslotte Gods genadige voornemens, die, als alleen van Hemzelf afhankelijk, onfeilbaar in vervulling zullen gaan.

Maar met deze laatste gedachte zijn vele gevolgen en belangrijke gebeurtenissen verbonden. De eerste twee gevolgen zijn, dat Israël in het bezit zou worden gesteld van het gehele grondgebied dat God hen gegeven had. Er zouden vijanden van buitenaf komen, maar Jahweh Zelf zal Zijn huis verdedigen. Het resultaat van Zijn persoonlijk ingrijpen zal zijn, dat geen onderdrukking hen meer treffen zal noch een verdere ooit hun land zal betreden. Jahweh zelf had deze zaak in handen genomen.

Het zal een tijd zijn, dat de ganse mensheid het oog op Jahweh zal richten, evenals de stammen van Israël. Vergelijk dit gedeelte van hoofdstuk 9 met Jesaja 17.

Deze persoonlijke tussenkomst van Jahweh nu, Die Zich rondom Zijn huis zal legeren, (ter verdediging van de stad tegen de laatste aanval der Assyriërs, welke we meer dan eens in de profeten gevonden hebben), moet noodzakelijk de Messias invoeren, met het oog op de gebeurtenissen der laatste dagen. Vers 9 spreekt daarover. Het toont ons de Messias in Zijn persoonlijk karakter als de Koning Messias, maar vanuit een tweeledig oogpunt. En dit is de reden, waarom in het Nieuwe Testament, alleen dat gedeelte is aangehaald dat op Zijn eerste komst ziet. De Koning van Sion komt tot haar. Hij is rechtvaardig en in Zijn eigen Persoon brengt Hij kracht en verlossing. Dit is de algemene gedachte: dat wat Sion nodig had, en dat in de laatste dagen tot vervulling zal komen. De Heilige Geest voegt nog hierbij het persoonlijk karakter van de Heer, de geest waarin Hij Zich aan Israël voorstelt - nederig en rijdende op het veulen van een ezelin. We weten allen dat de vervulling van deze profetie bij Zijn eerste komst heeft plaats gehad.

Nadat de Messias op deze wijze is voorgesteld, worden de bepaalde gevolgen van Zijn tegenwoordigheid aangekondigd in wat volgt. Het is de voortzetting van vers 8, maar nu is (door vs. 9) bekend *wie* Hij is, over wie gesproken wordt. Hij zal een einde maken aan de oorlog in Israël, een voortdurende vrede onder de volken tot stand brengen en Zijn heerschappij zal zijn tot aan het einde der aarde, terwijl het land Israël het centrum van Zijn macht zal zijn. Jahweh, die het volk, (dat is, het gelovige overblijfsel die het volk zal worden) verlost heeft door het bloed van het verbond, zal hen dubbel vergelden voor al hun leed, en zij zullen het middel in Zijn hand zijn om Zijn macht te vestigen

in de landen der volken. De macht van Jahweh zal hen vergezellen en behouden, daar zij de kudde van Zijn volk zijn. Hij zal zegeningen over het land uitstorten, op het gebed van het overblijfsel van Zijn volk, die waren afgedwaald als een kudde zonder herder en tevergeefs hulp gezocht hadden bij hun afgoden. Maar nu had Jahweh Zijn kudde bezocht, het huis van Juda, en voortaan zou er kracht van hen uitgaan. Juda zal zijn als het paard van Zijn majesteit in de strijd. Hij zal Juda kracht verlenen en Efraïm behouden. Jahweh zal ze in zulke enorme getallen vergaderen, dat er geen plaats voor hen zal zijn. Hij zal de zee droog maken en een weg voor hen banen door de rivier en de trots van hun vijanden zal verbroken worden. Ze zullen sterk zijn in Jahweh hun Goden in Zijn Naam zullen zij wandelen. Tot het eind van hoofdstuk 10 vinden we de algemene aankondiging van de zegen waarmede Juda en Efraïm zullen bekroond worden, wanneer zij, door de goedgunstigheid van Jahweh, weer in het bezit van hun land zullen hersteld zijn.

Hoofdstuk 11

In verband met de oordelen die: samen zullen gaan met, en een gevolg zullen zijn van, de verwerping van de Messias, treedt de Geest meer in de bijzonderheden van dit ontzettende feit, en de bijzondere omstandigheden van de laatste dagen als gevolg van deze verwerping. Het is de geschiedenis van Israël in zijn verhouding tot Christus.

Ik denk dat het begin van hoofdstuk 11 spreekt van de inval van de volken in Israël. De eerste drie verzen doen ons de algemene toestand van het land zien. In vers vier neemt Jahweh het pleit op voor Zijn verwoeste kudde. Hun heidense bezitters beschouwden hen slechts als een krijgsbuit. Hun eigen herders hadden zelfs geen medelijden met hen. Terwijl Hij het volk overgeeft aan de vruchten van hun eigen boosheid, was Jahweh met ontferming bewogen over de ellendigsten van de kudde en Hij neemt de verdrukten onder Zijn persoonlijke zorg. Het is dezelfde geest die we bij Christus, gedurende Zijn leven in het midden van Israël, vinden.

De twee staven spreken van Zijn gezag, waardoor Hij in staat is alle volken onder Zich als Hoofd te verenigen en Juda en Israël in eenheid samen te: binden - de dubbele uitwerking van Christus tegenwoordigheid. Maar de herders van Israël zijn afgesneden. En Christus, bedroefd over het goddeloze en verdorven volk, en Zelf door hen verafschuwd, laat hen aan zichzelf over en aan de gevolgen van hun eigen slechte gedrag. Als resultaat doet Hij tijdelijk afstand van de volken als Zijn erfdeel, daar Hij het in Israël in bezit zou aanvaarden. Maar de ellendigsten van de kudde hebben erkend, door al wat zij in Hem en in Zijn wegen gezien hebben, dat het woord der profetie in Hem vervuld was. Zij hebben niet gewacht op de openbaring van Zijn heerlijkheid als Messias in Israël, maar hebben zich persoonlijk, daar zij zich tot Hem voelden aangetrokken. aan Hem gegeven. daar zij de

bewijzen zagen dat Hij door God gezonden was. Het komt mij voor, dat dit alles zowel het werk van de apostelen in Israël, als het leven van Christus omvat. De Profetie spreekt alleen over het feit zelf. Vers 12 en 13 noemt de prijs, waarop het volk hun Koning en Verlosser hebben geschat. Iedereen kent de vervulling van deze profetische woorden. De profeet stelt de zaak hier op een profetische wijze voor, aanduidende dat het zó moest gebeuren naar Gods raad. Ook zien wij, dat Christus hier verschijnt als Jahweh Zelf. Het verband tussen de verzen 6 en 9 brengt dezelfde waarheid naar voren. Al de gedachten van Jahweh ten opzichte van Zijn plannen, vinden hun vervulling in de Persoon van Jezus. Ook zien wij, dat de hereniging van Israël en Juda, waarvan Christus de band zal zijn, wordt uitgesteld. In de verzen 15-17 zien we, dat de profeet de eigenschappen van de antichrist moest aannemen (evenals van te voren de handelingen van Judas), om als een type van hem, de dwaze herder aan te kondigen die als een oordeel van God verwekt zal worden en die zelf het oordeel zal ondergaan dat hij verdiend. Christus kwam in de naam van Zijn Vader - Hij wordt verworpen. Een ander zal komen in zijn eigen naam en hem zullen zij aannemen.

Hoofdstuk 12

Met het inbrengen van de antichrist, als een herderⁱ in Israël, beginnen ook de gebeurtenissen die in de laatste dagen rondom Jeruzalem zullen plaats grijpen. Alle volken zullen zich rondom Jeruzalem verzamelen, doch zij zullen ondervinden dat het een lastige steen is, die hen slechts zal verpletteren. God zal de macht van de mens oordelen, maar Zijn volk zal Hij verheffen in vrijmachtige genade. Hij zal de volken die tegen Jeruzalem zijn opgetrokken vernietigen. Het eerst komt de bevrijding van het volk door de kracht van Jahweh. Dit is vrije genade, betoond aan de voornaamste der zondaars; het zwakke maar geliefde Juda, die bij al hun opstand tegen God, nog dit gevoegd hadden, dat zij hun Koning en Verlosser hadden veracht en verworpen.

Gods genade neemt de leiding in handen over al de menselijke hulpbronnen. Zijn liefde en toegenegenheid worden door de vermetelheid van de vijanden opgewekt en zullen nooit meer verkoelen. Zo wordt deze zelfde vermetelheid, waardoor God genoodzaakt wordt tussen beide te treden, het middel waardoor de getrouwheid van Zijn liefde bewezen wordt. Juda, het schuldige maar toch geliefde Juda, is bevrijd. Dat wil zeggen, het overblijfsel, voor wie de ellende van Israël tot een neerdrukkende last was geworden. Maar de kwestie van Juda's gedrag tegenover God blijft nog onopgelost. Niettemin had de genade, die hem door zijn verlossing bewezen was, zijn hart bewerkt. Wij weten, dat de wet in zijn hart geschreven zal zijn, maar nog veel meer. Het besef dat een God, tegen Wie het gemoed zo vreselijk opstandig geweest was, mij toch nog liefheeft, doet het hart smelten. Zo ook het hunne.

Zo werkt de genade dan verder en doet het volk de Messias zien, Hem, Die zij doorstoken hebben. De

Verworpen is de Jahweh, Die hen verlost. Het is nu niet meer een roepen om hulp in de nood, wanneer er geen andere toevlucht is dan Jahweh. Maar Israël, en meer in het bijzonder Juda, niet langer ten prooi aan de angsten der vroegere benauwdheid, is nu alleen bezig met haar zonde, gevoeld in de tegenwoordigheid van een gekruisigde Heiland. Het is nu niet langer een gezamenlijk leed, dat van een natie, vernietigd en vertreden in haar meest tedere gevoelens. Het zijn nu harten, gesmolten door het besef hoe droevig hun houding geweest was, tegenover Hem Die Zichzelf voor hen overgegeven had. Elk geslacht afzonderlijk, gebogen onder het gewicht van eigen, persoonlijke schuld, doet apart belijdenis van zijn diepgaande zondige daden. Terwijl geen vrees voor oordeel of straf enige invloed had op het karakter of de waarachtigheid van hun berouw. Hun zielen zijn hersteld, in overeenstemming met de waarde van het werk van Christus. Dit is het tenslotte waardoor het volk weer voorgoed tot God wordt gebracht. Dezelfde zedelijke orde zien wij in de geschiedenis van David (als type). Eerst de ark op de berg Sion, en dan de dorsvloer van Arauna de Jebusiet.

Hoofdstuk 13

In hoofdstuk 13 zijn alle dingen gereinigd. Er is nu een fontein geopend voor het huis van David, dat de oorzaak was geweest van de diepe val van het volk, zonder echter Gods rechten, noch Zijn genade afbreuk te hebben gedaan. Deze fontein is ook geopend voor de reiniging van de inwoners van Jeruzalem, die meer dan deelgenoten geweest waren in de zonden van hun heersers. Het betreft hier praktische reiniging door water. Er was al geloof in Hem Die zij doorstoken hadden, in hun harten. De afgoden en de valse profeten, de twee hoofdbronnen van de geestelijke ellende van de Joden, zouden nu geheel worden weggedaan. Niemand, zelfs niet de ouders van hen die zich aan deze dingen schuldig maakten, zouden deze gruwelen en bedriegerijen dulden. Het is Christus, bij Wie, als voorbeeld en model, alles zal beoordeeld en vergeleken worden. Alle dingen ontvangen hun zedelijk karakter in overeenstemming met de verbinding van de verlost met Hem. Dit geeft gelegenheid tot een volle historische ontvouwing van al wat Hem overkomen was. Hoe Hij was doorstoken en de gevolgen daarvan, worden uitvoerig beschreven ten opzichte van Jeruzalem. Israël en de wereld.

In vers vijf lezen we: "Ik ben geen profeet, ik ben een man, die het land bouwt, want een mens (Adam) heeft mij daartoe geworven van mijn jeugd aan". Dit wil zeggen, dat Christus de nederige positie heeft ingenomen van Een, Die Zich geheel als dienstknecht heeft toegewijd aan de mens, in de omstandigheden waarin Adam door de zonde gebracht was, (dat is met het oog op Zijn positie als een mens, levende in deze wereld). Vers zes vestigt onze aandacht op dat, wat de Joden Hem hebben aangedaan. Hoe Hij door hen gewond is en behandeld als een misdadiger. Het ware

karakter van Zijn Persoon en Zijn lijden, wordt dan geopenbaard in vers 7. Het is het zwaard van Jahweh, dat ontwaakt tegen de man, die Zijn metgezel is, Zijn gelijke. Dit vers heeft geen verklaring nodig. Hoe belangrijk is het op te merken, dat wanneer Christus beschouwd wordt in Zijn vernedering als mens, de Geest over Hem spreekt als de gelijke van Jahweh ten opzichte van Zijn rechten. En als Hij in Psalm 45:7 gezien wordt op de troon Zijner heerlijkheid en als God wordt aangesproken, dan worden zij die de Zijnen zijn, als Zijn metgezellen in heerlijkheid erkent, als delende Zijn positie.

Het resultaat van deze verwerping van Christus, het middelpunt van de geschiedenis der eeuwigheid en van des mensen betrekking met God en de openbaring van beide, want deze gebeurtenis wordt hier genoemd in verbinding met de geschiedenis van Israël is de verstrooiing van de schapen, die rondom de ware Herder waren vergaderd. Niettemin, God strekt Zijn hand tot de kleinen uit. Voor Juda zal, wanneer in de laatste dagen de loop van hun historie weer ter hand genomen wordt, het gevolg hiervan zijn dat 2/3 van hen zal worden uitgeroeid, in het gehele land (vergelijk hiermede Ezechiël 20:34-38 in verband met Israël) terwijl het derde deel dat gespaard wordt, door het vuur zal gaan, de Naam des Heren zal aanroepen en verhoord zal worden. Jahweh zal de naam Lo-Ammi - niet mijn volk - voor goed te niet doen door te zeggen: "Het is Mijn volk" en zij zullen zeggen: "Jahweh is mijn God". Dit is het eindresultaat van Zijn handelingen met Zijn volk; en in dit geval speciaal met Juda, van wie Hij gezegd had Lo-Ammi en met het overblijfsel, dat Hij erkent en aanneemt als Zijn volk.

Hoofdstuk 14

Hoofdstuk 14 kondigt de slotgebeurtenissen aan die het bovengenoemde resultaat zullen bewerken, zoals hoofdstuk 13 hoofdzakelijk in bijzonderheden heeft meegedeeld, wat met Christus verband houdt. De twee onderwerpen van hoofdstuk 12 zijn dus opnieuw, maar nu in bijzonderheden, behandeld.

We willen hier de opmerking maken, dat in wat hier volgt het gevolg gezien wordt van het breken van de staf die Juda en Israël verbonden. De profeet spreekt alleen van Juda, d.i. van hen, die in het land schuldig waren aan de verwerping van de Messias en die de gevolgen daarvan zullen ondervinden in het land, gedurende de laatste dagen, daar de massa van het volk gedurende die tijd zich met de Antichrist verbindt. Zoals we van te voren al opmerkten, vormt Jeruzalem het middelpunt van deze profetie. Geen profeet kon gedood worden buiten Jeruzalem. Wat een vreselijk iets, uiterlijk dicht bij God te leven wanneer men innerlijk ver van Hem is, en als het hart zichzelf omhult met de Naam van God, als met een gewaad van trotsheid en als een schild, opdat zijn pijlen niet langer het geweten treffen!

Niettemin, ondanks haar trots en haar verbintenis met de boosheid, zal Jeruzalem veroverd worden in de laatste dagen. Bij de studie van de andere profeten, hebben wij gezien dat dit gebeuren zal. Wanneer de stad dan later opnieuw belegerd wordt, zal Jahweh ingrijpen, ten einde deze vijanden te vernietigen. Dit wordt hier nu Uitdrukkelijk aangekondigd. De volken zullen door Jahweh ten strijde verzameld worden. De stad zal ingenomen en de huizen geplunderd worden, en de helft der inwoners zal gevangen worden weggevoerd. Dan zal Jahweh tegen deze volken uittrekken, zoals we in hoofdstuk 12 lezen. (vgl. Jes. 66 en Micha 4). Hij komt in de Persoon van Christus tot de Olijfberg, vanwaar Hij opgevaren is. De Olijfberg zal in tweeën gespleten: worden waardoor een grote vallei gevormd wordt. Dit zal grote vrees en ontzetting onder de mensen die daar zijn verspreiden. Maar als Jahweh Zich, als ik het zo mag uitdrukken, op die wijze vereenzelvigd met de zachtmoedige en nederige Jezus, Die vroeger deze aarde betrad, opdat het voor ieder duidelijk zal zijn, dat de Verlosser en Jahweh een en dezelfde Persoon zijn, het is niet minder waar, dat Hij in al Zijn heerlijkheid van de hemel zal nederdalen, zoals Hij Zelf voorspeld heeft, evenals tevoren de profeten, te beginnen met Henoeh, voorgezegd hebben. De hemelse heiligen zullen Hem vergezellen, wanneer Hij Zich voor de ogen van een verbaasde wereld in het openbaar vertonen zal. Welk een wonderbare heerlijkheid voor hen, die de Zijnen zijn, wanneer Hij Zich met hen openbaren zal voor de ogen van al de goddelozen! Want dit hier is de komst van Jahweh, als Hij in het openbaar op deze aarde als de rechtvaardige Rechter verschijnen zal, krijgvoerend tegen allen die in opstand tegen Hem zijn.

Ik kan niet zien, dat de laatst genoemde gebeurtenis direct volgt op wat vooraf gaat in het hoofdstuk. In vers 5 is in het midden een verdeling. De tegenwoordigheid van Jahweh op de Olijfberg vernieuwt, zouden wij kunnen zeggen, Zijn zichtbare verbintenis met Juda. Het eerste deel van het onderwerp eindigt met de woorden: "Uzzia, de Koning van Juda". In het tweede deel begint een nieuw onderwerp, met de woorden: "Dan zal de Here, mijn God komen" waardoor een grootse, geheel op zichzelf staande gebeurtenis wordt aangekondigd, die van zo'n invloed op de gehele aarde zal zijn, dat zij in de toekomst aan haar aanzijn een geheel nieuw karakter zal schenken. Wat dan volgt is ten nauwste verbonden met de wederkomst van Christus voor de Joden, op dezelfde plek, vanwaar Hij deze aarde verlaten heeft; maar het wordt beschouwd vanuit een hoger gezichtspunt, insluitende de verhouding van Jahweh met de gehele aarde; als Hij zal nederdalen van de hemel met al Zijn heiligen. Dit is een ander en hoogst belangrijk deel van deze profetie.

Wat nu volgt is een passage, die nog al moeilijk te vertalen is. Ik denk dat Martin, in de Franse vertaling, in algemene zin de bedoeling het meeste nabij komt. Het wordt algemeen erkend dat de Hebreeuwse tekst hier nog al duister is. Wellicht kan het vertaald worden met: "er zal niet zijn een kostelijk licht dat wordt weggenomen." Het is "een licht, dat kostelijk is, en

tevens dicht is"; (in de zin van dichtheid). Het laatste woord kan misschien vertaald worden met "zal worden weggenomen".ⁱⁱ Het zal geen dag zijn met een vermenging van licht en duisternis, maar een dag door Jahweh vastgesteld; een dag, gekarakteriseerd door Zijn tussenkomst en Zijn machtige tegenwoordigheid. Een dag, die niet gekarakteriseerd kon worden, door de gewone wisseling van dag en nacht, maar op het ogenblik dat men de totale duisternis van de nacht zou verwachten, zal het licht wezen. Uit Jeruzalem zullen levende wateren stromen naar het oosten en naar het westen, in de Dode Zee en in de Grote Zee. De zomerhitte zal hun bronnen niet verdrogen.

Jahweh zal God zijn over de ganse aarde; er zal slechts één Jahweh zijn, en Zijn Naam zal één zijn. Het zal in waarheid één algemene godsdienst zijn; één heerschappij over de gehele aarde, van die éne Jahweh, de God der Joden. Het land rondom Jeruzalem zal

geheel bevolkt worden en Jeruzalem zelf zal verhoogd en bewoond worden in haar plaats en het zal een zekere woonplaats zijn.

Er zal geen verbanning meer zijn voor de stad, die God verkoren heeft. Al degenen die tegen haar gestreden hebben zullen door een dodelijke plaag getroffen worden. Zij zullen elkaar onderling vernietigen. Juda zal ook tegen hen strijden en hun rijkdommen zullen hem ten prooi zijn.

Het overblijfsel dat onder de volken gespaard is gebleven, zal naar Jeruzalem optrekken, om het feest te vieren van het ingaan van Gods volk in hun rust. Allen en alles zal heilig zijn en alles binnen Jeruzalem zal Jahweh zijn toegewijd.

ⁱ Ik veronderstel dat dit dezelfde persoon is, als de nietige herder in vers 17. Hij laat de Joden in de steek en vereenzelvigd zich met de heidense machten, nadat een eind gemaakt is aan de Joodse eredienst. In het Hebreeuws wordt hij genoemd: Een ding dat niets is.

ⁱⁱ Noot vertaler: De vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap heeft: "En op die dag zal er geen kostelijk licht zijn, noch verstijving".